

Eeuwigdurende kalender (juliaans en gregoriaans)

maand	zondagsletter ($\mathbb{Z}$)						
januari, oktober	A	B	C	D	E	F	G
februari, maart, november	D	E	F	G	A	B	C
april, juli	G	A	B	C	D	E	F
mei	B	C	D	E	F	G	A
juni	E	F	G	A	B	C	D
augustus	C	D	E	F	G	A	B
september, december	F	G	A	B	C	D	E

dag in de maand	weekdag										
1	8	15	22	29	zo	za	vr	do	wo	di	ma
2	9	16	23	30	ma	zo	za	vr	do	wo	di
3	10	17	24	31	di	ma	zo	za	vr	do	wo
4	11	18	25		wo	di	ma	zo	za	vr	do
5	12	19	26		do	wo	di	ma	zo	za	vr
6	13	20	27		vr	do	wo	di	ma	zo	za
7	14	21	28		za	vr	do	wo	di	ma	zo

Gebruiksaanwijzing

Bepaal eerst de **zondagsletter** ($\mathbb{Z}$) van het gevraagde jaar met behulp van de tabel rechts. De eeuwjaren voor de juliaanse kalender ("oude stijl") staan boven, die voor de gregoriaanse kalender ("nieuwe stijl") staan beneden.

Let op: voor **schrikkeljaren** zijn twee zondagsletters opgegeven. De eerste geldt voor de maanden januari en februari, de tweede voor de overige maanden.

Zoek daarna voor de gevraagde maand de bijbehorende weekdagreeks in de tabel hierboven en bepaal zo de weekdag van de gevraagde datum.

Voorbeeld

Op welke weekdag begon het derde millennium (1 januari 2001)?

Voor 2001 is $\mathbb{Z} = G$, dus 1 januari was een maandag.

Invoering van de gregoriaanse kalender in de Nederlanden

Volgens de pauselijke bul van 24 februari 1582, waarin paus Gregorius XIII de hervorming van de juliaanse kalender aankondigde, werd donderdag 4 oktober van dat jaar gevolgd door vrijdag 15 oktober.

In navolging van een plakkaat van de hertog van Anjou, gedateerd 10 december 1582, gehoorzaamden een aantal gewesten in de Nederlanden binnen enkele weken. De meeste protestantse gewesten van de Nederlanden zouden echter de juliaanse kalender tot aan het einde van de 17de eeuw handhaven.

Staten-Generaal, Brabant & Zeeland	14 december 1582	⇒	25 december 1582
Zuidelijke Nederlanden, Vlaanderen & Henegouwen	21 december 1582	⇒	1 januari 1583
Holland	1 januari 1583	⇒	12 januari 1583
Bisdom Luik	10 februari 1583	⇒	21 februari 1583
Stad Groningen (destijds onder Spaans bewind)	28 februari 1583	⇒	11 maart 1583
Gelderland	20 november 1594	⇒	11 november 1594)
Overijssel & Utrecht	30 juni 1700	⇒	12 juli 1700
Friesland & Groningen	30 november 1700	⇒	12 december 1700
Drenthe	31 december 1700	⇒	12 januari 1701
	30 april 1701	⇒	12 mei 1701

Zondagsletter $\mathbb{Z}$ in de juliaanse kalender ("Oude Stijl")												
Repetitieperiode in de juliaanse kalender is 28 jaar		0	100	200	300	400	500	600				
00	DC	ED	FE	GF	AG	BA	CB					
01	29	57	85	B	C	D	E	F	G	A	B	A
02	30	58	86	A	B	C	D	E	F	G	A	G
03	31	59	87	G	A	B	C	D	E	F	G	F
04	32	60	88	FE	GF	AG	BA	CB	DC	ED	FE	ED
05	33	61	89	D	E	F	G	A	B	C	D	C
06	34	62	90	C	D	E	F	G	A	B	C	B
07	35	63	91	B	C	D	E	F	G	A	B	A
08	36	64	92	AG	BA	CB	DC	ED	FE	GF	AG	GF
09	37	65	93	F	G	A	B	C	D	E	F	E
10	38	66	94	E	F	G	A	B	C	D	E	D
11	39	67	95	D	E	F	G	A	B	C	D	C
12	40	68	96	CB	DC	ED	FE	GF	AG	BA	CB	BA
13	41	69	97	A	B	C	D	E	F	G	A	G
14	42	70	98	G	A	B	C	D	E	F	G	F
15	43	71	99	F	G	A	B	C	D	E	F	E
16	44	72		ED	FE	GF	AG	BA	CB	DC	ED	DC
17	45	73		C	D	E	F	G	A	B	C	B
18	46	74		B	C	D	E	F	G	A	B	A
19	47	75		A	B	C	D	E	F	G	A	G
20	48	76		GF	AG	BA	CB	DC	ED	FE	GF	FE
21	49	77		E	F	G	A	B	C	D	E	D
22	50	78		D	E	F	G	A	B	C	D	C
23	51	79		C	D	E	F	G	A	B	C	B
24	52	80		BA	CB	DC	ED	FE	GF	AG	BA	AG
25	53	81		G	A	B	C	D	E	F	G	F
26	54	82		F	G	A	B	C	D	E	F	E
27	55	83		E	F	G	A	B	C	D	E	D
28	56	84		DC	ED	FE	GF	AG	BA	CB	DC	CB

Zondagsletter $\mathbb{Z}$ in de gregoriaanse kalender ("Nieuwe Stijl")												
00	C	E	G	BA	BA							
Repetitieperiode in de gregoriaanse kalender is 400 jaar	1700	1800	1900	2000	2100	2200	2300	2400	2500	2600	2700	2800

Paasdatum (juliaans en gregoriaans)

Gulden getal $\mathbb{G}$ in de juliaanse en gregoriaanse kalender																			
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
100	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	1	2	3	4	5
200	11	12	13	14	15	16	17	18	19	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
300	16	17	18	19	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
400	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	1
500	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	1	2	3	4	5	6
600	12	13	14	15	16	17	18	19	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
700	17	18	19	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
800	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	1	2
900	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	1	2	3	4	5	6	7
1000	13	14	15	16	17	18	19	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1100	18	19	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1200	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	1	2	3
1300	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	1	2	3	4	5	6	7	8
1400	14	15	16	17	18	19	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1500	19	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1600	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	1	2	3	4
1700	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1800	15	16	17	18	19	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

Gebruiksaanwijzing

Paaszon­dag is tra­di­ti­o­neel ge­de­fi­ni­eerd als de zon­dag na de paas­vol­le­maan (luna XIV) op of na het be­gin van de lente (21 maart).

Bepaal eerst het **gulden getal** ($\mathbb{G}$) van het jaar (zie tabel hierboven). Bepaal de datum (met bijbehorende weekdagletter) van de paasvollemaan in de tabel rechts. Zoek dan met behulp van de **zondagsletter** ($\mathbb{Z}$) van het jaar de zon­dag die hierop volgt. **Let op: bij een schrikkeljaar, gebruik dan altijd de tweede zondagsletter.**

Voorbeeld

Wanneer valt paaszon­dag in 2038 (gregoriaans)?

Voor 2038 is $\mathbb{G} = 6$ en $\mathbb{Z} = C$, dus de paas­vol­le­maan valt op 18 april. Omdat dit een zon­dag is zal paas­zon­dag een week later zijn, dus op 25 april.

Paasvollemaan (luna XIV) in de juliaanse en gregoriaanse kalender						
datum	juli- aanse kal.	gregoriaanse kalender				
		1582- 1699	1700- 1899	1900- 2199	2200- 2299	
21 maart	C	16	3	14		6
22 maart	D	5		3	14	
23 maart	E		11		3	14
24 maart	F	13		11		3
25 maart	G	2	19		11	
26 maart	A		8	19		11
27 maart	B	10		8	19	
28 maart	C		16		8	19
29 maart	D	18	5	16		8
30 maart	E	7		5	16	
31 maart	F		13		5	16
1 april	G	15	2	13		5
2 april	A	4		2	13	
3 april	B		10		2	13
4 april	C	12		10		2
5 april	D	1	18		10	
6 april	E		7	18		10
7 april	F	9		7	18	
8 april	G		15		7	18
9 april	A	17	4	15		7
10 april	B	6		4	15	
11 april	C		12		4	15
12 april	D	14	1	12		4
13 april	E	3		1	12	
14 april	F		9		1	12
15 april	G	11		9		1
16 april	A		17		9	
17 april	B	19	6	17		9
18 april	C	8		6	17	
19 april	D		14		6	17
20 april	E					
21 april	F					
22 april	G					
23 april	A					
24 april	B					
25 april	C					